

Martí, Joan (PERS)

Corsari benidormer del segle XIV. *Corsari* -o *cossari* en la llengua de l'època- era el mariner que armava una barca amb patent de cors, és a dir, amb llicència per a assaltar naus enemigues i apoderar-se de les embarcacions, les mercaderies i les persones seguint unes normes que calia respectar. El corsarisme era una activitat legal, sotmesa a una sèrie de normes i vigilada per funcionaris reials, a diferència de la pirateria que era una activitat il·legal. Era una tasca força lucrativa, més si tenim en compte que la vida d'aquelles persones era de subsistència limitada als fruits que la mar i la terra els pogueren oferir. Però el cors, a banda d'un bon negoci, també era una activitat propiciada per les autoritats del regne, ja que els corsaris esdevenien una força armada d'intervenció immediata en cas d'atac piràtic.

Per tant, tenim una persona que arma la seua nau en corsari, i que cerca la protecció en un indret de fàcil defensa com era un castell situat sobre una elevació pràcticament envoltada per l'aigua de la mar (la mar abans arribava fins a l'actual carrer sant Pere), enclavada en una zona d'estanys i arena, i amb una visibilitat tant per ponent com per llevant que permetia descobrir l'enemic fàcilment. I el de Joan Martí no fou un cas aïllat: l'activitat corsària de Benidorm arriba al segle XIX. De fet, Benidorm i la Vila Joiosa van ser els últims pobles de l'Estat espanyol que van tenir corsaris. En abolir-se aquesta

ocupació, els corsaris van passar a ser oficials de l'armada com a recompensa pels serveis prestats.

El document que aportem ací es troba a l'Arxiu del Regne de València. Aquest document conta que es reberen a València 180 sous pel delme corresponent a cinc sarraïns que el corsari benidormer Joan Martí subhastà a Benidorm. Joan Martí els havia capturat amb la seua barca a Barberia -Barbaria, nord d'Àfrica. Ho transcrivim primer en el valencià original de l'època: *De loismes e sdeveniments. Ítem rebí d'en Johan Ferràndez, alcayt de Benidorm qui en loch meu los avia rebuts d'en Johan Martí, corsari del dit loch, per dret de delme de V sarrahins que prè ab la sua barca en Barberia, dels quals feu encant en Benidorm, axí que abanades mesions de la panàtiga e dret de pilotage e altres segons que-s mostra per scriptura d'en Gocalbo Ferràndez, notari qui fa testimoni, pervench-me al dit delme. CLXXX solidos. Que en una interpretació actualitzada quedaria així: De lluïsmes i esdeveniments També vaig rebre d'en Joan Ferràndez, alcaid de Benidorm, que els havia rebuts d'en Joan Martí, corsari del dit lloc, per a pagar el delme de cinc sarraïns. Els cinc sarraïns els havia fet presoners amb la seua barca a Barbaria i els subhastà a Benidorm. S'han pagat els impostos del pa i del dret de navegació i altres segons es veu per l'escrit d'en Goçalbo Ferràndez, notari que fa el testimoni, i m'arriba el dit delme. 180 sous.*

Diccionari de Benidorm